

Woestijn

Vaardigheden:

- Onderzoeksvaardigheden

Denken:

- Praktisch, analytisch, kritisch, creatief

Benodigheden:

- Tekenspullen
- Papier

Inleiding:

In dit project leer je over wat er leeft in de woestijn. Je leest het boek 'Kijk je mee - Woestijn' en beantwoordt vragen bij de hoofdstukken van het boek.

Na de vragen vind je opdrachten. Je mag deze opdrachten allemaal maken of er een paar van kiezen.

Als je klaar bent met dit project heb je veel geleerd over:

De Woestijn

Oriëntatie

Bekijk eerst maar eens het filmpje over de woestijn. Klik op de link:

<https://schooltv.nl/video/woestijnleven-een-onprettig-leefmilieu/>

(Link 'gebroken'?: typ 'schooltv beeldbank woestijn' in google.)

Basisinhoud

Vragen

Het dikhoornschaap:

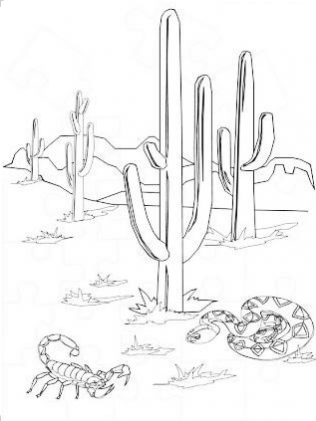
1. Hoe heet een mannetjes-dikhoornschaap? En hoe heet een vrouwtje?
2. In de woestijn is bijna geen water. Hoe gaat het dikhoornschaap hier mee om?
3. Waarom willen mannetjes, door middel van vechten, bewijzen wie het sterkst is, denk je?

De yucca

4. Kijk op werkblad 1 (blz. 9 van dit project). Waar op de kaart groeien yucca's? Kies uit A,B,C of D
5. Denk je dat een yucca bij jou in de tuin of een dichtbijgelegen park kan overleven?

De steenarend

6. Waardoor is de steenarend een gevaarlijk roofdier?
7. Wat eten steenarenden, denk je?

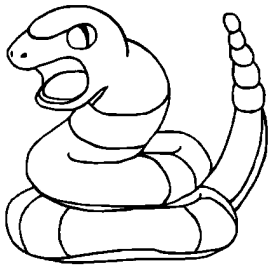
Basisinhoud - vervolg

Cactussen

8. Waarom maken vogels graag nesten in cactussen, denk je?
9. Hoe kunnen cactussen een voorraad water bijhouden?

De ratelslang

10. Hoe komt het dat de ratelslang zeldzaam wordt?
11. Hoe komt deze slang aan z'n naam?
12. Zou jij een slang als huisdier willen hebben? Waarom wel/niet?

De kameel

13. Waarvoor gebruiken kamelen de twee bulten op hun rug?
14. Wat is er speciaal aan de poten van een kameel?
15. Wat is het verschil tussen een kameel en een dromedaris?

De renkoekoek

16. Wat eten renkoekoeken onder andere?
17. Vind je de renkoekoek een mooie vogel? Waarom wel/niet?

Basisinhoud - vervolg

Het Gilamonster

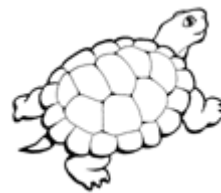
18. Wat is koudbloedig?
19. Hoe beschermen gilamonsters zichzelf tegen vijanden?
20. Vind jij dit beest ook een monster?

De
lichaamstempera-
tuur van een
woestijnschildpad
kan oplopen tot wel
45 graden!

De woestijnschildpad

21. Hoe beschermt deze schildpad zich tegen warmte en koude?
22. En op welke manier beschermt ze zich tegen vijanden?

Afronding Basisinhoud

Kijk je antwoorden na en verbeter eventuele fouten. Je juf of meester heeft de antwoorden. Bewaar je antwoorden(blad) goed want deze zul je wanneer het project klaar is moeten inleveren bij je juf of meester. Heb je het werkblad op de computer gemaakt, druk dan een exemplaar af.

Verdieping

Opdracht 1.

Kevers in de woestijn.

Bekijk het filmpje op:

<https://schooltv.nl/video/kevers-in-de-woestijn-waar-is-water-in-een-woestijn/>

(Link gebroken? Typ 'kevers in de woestijn' in het zoekveld van schooltv beeldbank)

Filmpje gezien? Maak nu werkblad 2, op bladzijde 10 van dit project.

Opdracht 2.

Het probleem van de woestijnhagedis.

Bekijk het volgende filmpje:

<https://schooltv.nl/video/woestijnhagedis-op-jacht-brand-je-pootjes-niet/>

Filmpje bekeken? Dat is toch ook wat hé? Is de woestijnhagedis lekker op jacht om zijn knorrende maagje te vullen, heeft hij de hele tijd last van het hete zand! Zo kan hij toch niet jagen? Steeds maar weer die poten optillen om af te laten koelen! Bah!

Jij gaat het beestje helpen!

Vind iets uit waardoor de hagedis geen last meer heeft van het hete zand! Zijn poten en staart moeten worden beschermd. Maak een ontwerp-tekening van je uitvinding en maak er een duidelijke beschrijving bij.

*Zouden woestijn-
hagedissen ook
brandblaren op hun
poten krijgen?*

Opdracht 3.

Fata Morgana.

Stel je voor: Je bent verdwaald in de woestijn. Al dagen loop je doel-loos rond... je hebt dorst, HELE ERGE dorst! Dan zie je ineens... daar voor je... palmbomen... WATER, een heel meer vol WATER! Je rent er-naar toe, maar... je komt er niet... het is weer verdwenen! Wanneer je dingen ziet, in de woestijn, die er eigenlijk niet zijn, dan zie je een Fata Morgana.

Verzin een toneelstuk(je) waarbij de hoofdrolspelers in de woestijn een Fata Morgana zien. Hoe zijn de hoofdpersonen in de woestijn te-recht gekomen? Wat zien ze in hun Fata Morgana? Hoe komen ze de woestijn weer uit? Welke rollen komen er allemaal in het stuk voor?

Hoe ga je het aanpakken?

Schrijf je een echt toneelscript? Of schrijf je eerst een verhaal? Of ver-zin je het verhaal in je hoofd en maak je tekeningen van verschillende scènes (stukjes in een toneelstuk)? Ga je het stuk echt opvoeren? Met vriendjes, klasgenootjes?

Wat heb je allemaal nodig bij het stuk? Kleding? Decor?

En... hoe heet je toneelstuk eigenlijk?

Maak er iets moois van!

Opdracht 4.

Schip van de woestijn.

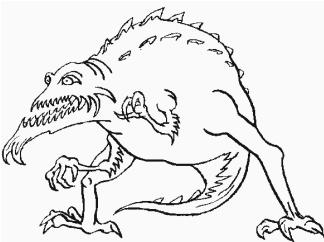
Dat is de bijnaam van de kameel! Bekijk het volgende filmpje:

<https://schooltv.nl/video/de-kameel-schip-van-de-woestijn/>

(Link gebroken? Typ "schooltv beeldbank kameel schip van de woestijn" in google)

Maak een informatieve poster over de kameel. Pak een groot vel en maak in het midden een tekening van een kameel of schrijf het woord met sierlijke letters. Schrijf kleine tekstjes met informatie over * de poten van een kameel, * de bulten van een kameel, * de manier van lopen van een kameel (telgangers), * het voedsel van een kameel, * de lippen en neus van een kameel.

Knip de tekstjes uit en plak ze op je poster. Versier de poster nog met plaatjes van internet en eigen tekeningetjes.

Opdracht 5.

Je eigen woestijnmonster!

In het boekje las je over het gilamonster. Maar... een monster in de woestijn... kom op! Dat kan toch VEEL enger? VEEL monsterlijker?

Teken je eigen WoestijnMONSTER!!

Evaluatie

Woestijn

Onderdelen Criteria

Beoordeling

Onvoldoende

Matig

Voldoende

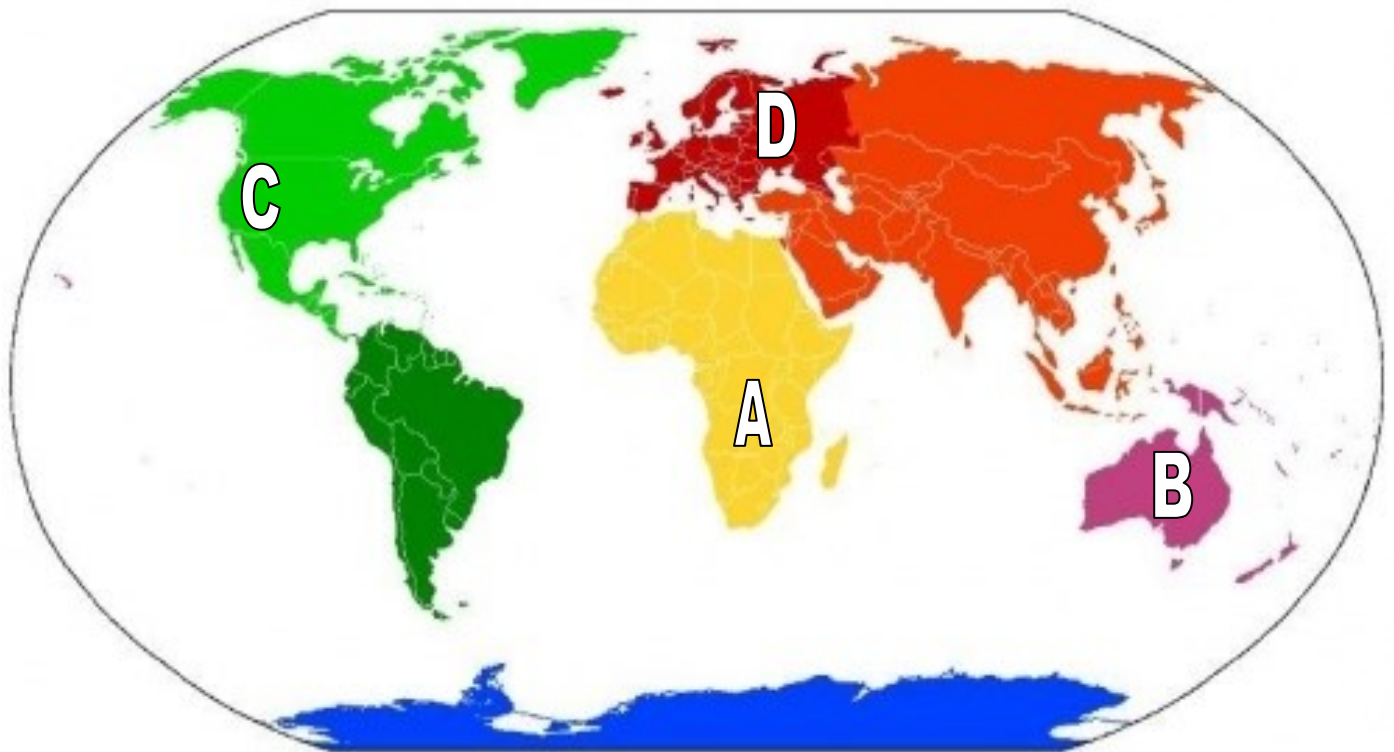
Ruim Voldoende

Goed

Basisinhoud	- Duidelijke, volledige antwoorden - Netjes gewerkt - Goed eerst zelf geprobeerd antwoorden te vinden, vroeg tijdig om hulp	☆	☆	☆	☆	☆
Opdracht 1	- Correcte informatie - Netjes gewerkt	☆	☆	☆	☆	☆
Opdracht 2	- Origineel en creatief ontwerp - Duidelijke beschrijving - Nette verzorging	☆	☆	☆	☆	☆
Opdracht 3	- Origineel verhaal - Duidelijk begin-midden-eind - Leuke uitvoering (indien opgevoerd)	☆	☆	☆	☆	☆
Opdracht 4	- Duidelijke, volledige informatie - Overzichtelijke, nette lay-out - Mooi en passend beeldmateriaal	☆	☆	☆	☆	☆
Opdracht 5	- Origineel en creatief - Kleurgebruik - Nette verzorging	☆	☆	☆	☆	☆

Eindbeoordeling

Noord-Amerika

Zuid Amerika

Afrika

Europa

Azië

Australië

Antarctica

Werkblad 2

Ik ben Woeke de Woestijnke-
ver en ik heb zooo'n dorst.
Kun jij me vertellen hoe ik
hier in de woestijn aan water
kan komen?

Wacht tot de nacht komt want dan...

Antwoordenblad

Woestijn

Het dikhoornschaap:

1. Hoe heet een mannetjes-dikhoornschaap? En hoe heet een vrouwtje?

Ram ooi

2. In de woestijn is bijna geen water. Hoe gaat het dikhoornschaap hier mee om?

Hij rust veel in de hitte.

3. Waarom willen mannetjes, door middel van vechten, bewijzen wie het sterkst is, denk je?

Om indruk te maken op de vrouwtjes

De yucca

4. Waar op de kaart groeien yucca's?

Antwoord C

5. Denk je dat een yucca bij jou in de tuin of een dichtbijgelegen park kan overleven?

Wel als kamerplant, niet in de open lucht: te koud en nat.

De steenarend

6. Waardoor is de steenarend een gevaarlijk roofdier?

Door de krachtige klauwen, scherpe bek en uitstekende ogen.

7. Wat eten steenarenden, denk je?

Woestijnmuizen, hagedissen, gilamonsters, vogels.

Cactussen

8. Waarom maken vogels graag nesten in cactussen, denk je?

Omdat ze hol zijn en omdat de stekels een goede bescherming zijn voor de jongen.

9. Hoe kunnen cactussen een voorraad water bijhouden?

Ze slaan water op in hun holle binnenste.

De ratelslang

10. Hoe komt het dat de ratelslang zeldzaam wordt?

Jagers maken tassen van hun huid.

11. Hoe komt deze slang aan z'n naam?

Door de ratelende huidringen.

12. Zou jij een slang als huisdier willen hebben? Waarom wel/niet?

Eigen mening (geen vaststaand antwoord)

De kameel

13. *Waarvoor gebruiken kamelen de twee bulten op hun rug?*

Om vet op te slaan

14. *Wat is er speciaal aan de poten van een kameel?*

Ze hebben brede hoeven die niet in het zand wegzakken

15. *Wat is het verschil tussen een kameel en een dromedaris?*

Kameel: twee bulten. Dromedaris: één bult.

De renkoekoek

16. *Wat eten renkoekoeken onder andere?*

Ratelslangen .

17. *Vind je de renkoekoek een mooie vogel? Waarom wel/niet?*

Eigen mening (geen vaststaand antwoord)

Het Gilamonster

18. *Wat is koudbloedig?*

Dat je niet zelf warmte kunt maken,. Je lichaam neemt de temperatuur van de omgeving aan.

19. *Hoe beschermen gilamonsters zichzelf tegen vijanden?*

Door hun giftanden en geschubde huid.

20. *Vind jij dit beest ook een monster?*

Eigen mening (geen vaststaand antwoord)

De woestijnschildpad

21. *Hoe beschermt deze schildpad zich tegen warmte en koude?*

Door onder het zand te kruipen.

22. *En op welke manier beschermt ze zich tegen vijanden?*

Door zijn kop, poten en staart onder haar schild terug te trekken.

Kijk je mee?

Woestijn

Inhoudsopgave

In de woestijn	3
Het dikhoornschaap	4
De yucca	5
De steenarend	6
Cactussen	7
De ratelslang	8
De kameel	9
De renkoekoek	10
Het gilamonster	11
De woestijnschildpad	12
Woordenlijst	13

In de woestijn

In de woestijn is altijd wat te zien, van kamelen die mensen vervoeren door het verdorde landschap, tot heel gevaarlijke dieren, zoals slangen.

Wat kun je in de woestijn zien?

dikhoornschaap

yucca

steenarend

cactussen

ratelslang

kameel

renkoekoek

gilamonster

woestijnschildpad

Het dikhoornschaap

Dikhoornschapen leven alleen in **afgelegen** gebieden. De mannetjes (rammen) hebben grote hoorns, de vrouwtjes (ooien) hebben kleine hoorns.

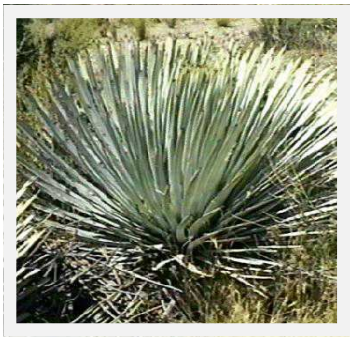
De gekrulde hoorn van een ram kunnen 76 cm lang zijn. Als deze schapen regelmatig planten eten, hoeven ze niet te drinken.

De rammen vecht veel, vaak gewoon om te bewijzen wie het sterkst is.

In de zomer, als het heel heet is, rusten dikhoornschapen overdag.

De yucca

Yucca's groeien alleen in de Mojavewoestijn in de Verenigde Staten.

De yucca kan 4,5 tot 12 meter hoog worden.

Yucca's hebben **altijd** groene, zwaardvormige bladeren en kleine witte bloemen.

Yucca's hebben niet veel water nodig, ze houden van een droge bodem.

De steenarend

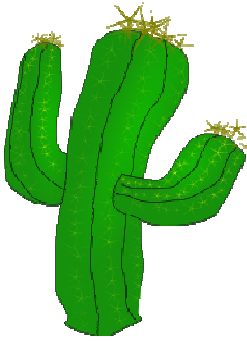
De steenarend is een van de grootste en meest indrukwekkendste **roofvogels** ter wereld.

De steenarend heeft brede vleugels, ideaal om hoog tussen de bergen te zweven.

Steenarenden scheuren met hun vlijmscherpe bek het voedsel voor hun jongen in stukjes.
Dankzij zijn krachtige **klauwen**, scherpe bek en uitstekende ogen is deze vogel een gevaarlijk **roofdier**.

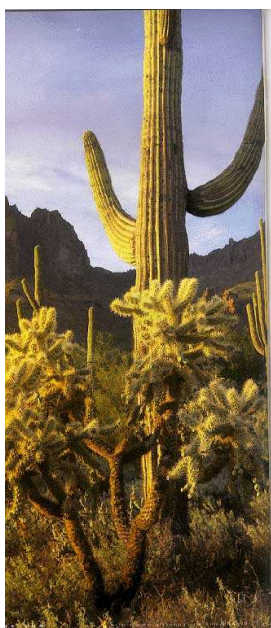
Cactussen

Er bestaan vele soorten cactussen. Ze zijn heel gelukkig in de woestijn, omdat ze heel lang zonder water kunnen.

Vogels maken graag nesten in cactussen.

De meeste cactussen hebben **stekels**. Die zorgen ervoor dat dieren de cactussen niet opeten.

Cactussen zijn binnenin sponsachtig of hol. Zo kunnen ze een voorraad water bijhouden.

De ratelslang

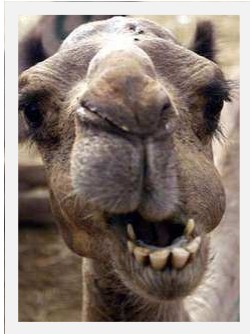
Deze gifslang wordt vaak gevangen door jagers die hun huid willen. De ratelslang wordt daardoor **zeldzaam**.

De slang dankt haar naam aan gedroogde huidringen die ratelen als ze haar staart beweegt.

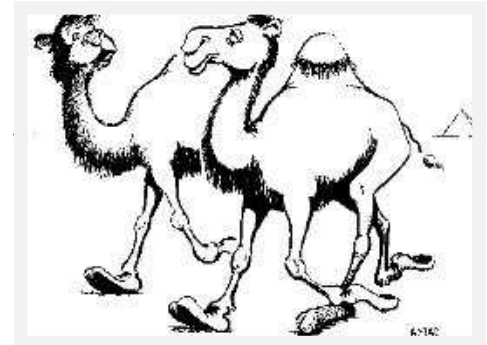

Ratelslangen 'ruiken' net als alle slangen met hun tong

De grootste ratelslang, de diamantratelslang kan wel 2,4 meter lang worden.

De kameel

Kamelen hebben twee bulten op hun rug. Daarin bewaren ze vet, zodat ze lange reizen door de woestijn kunnen maken zonder veel te moeten eten.

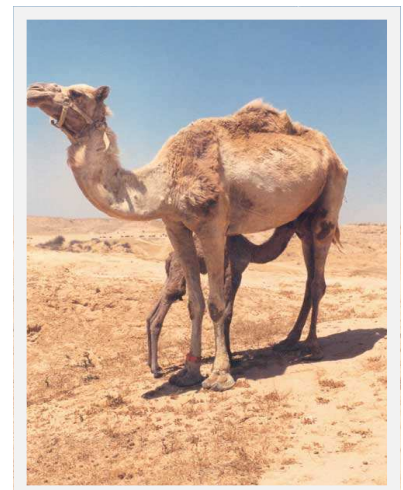
Kamelen hebben brede hoeven, zodat ze niet diep wegzakken in het zachte zand van de woestijn.

Kamelen leven in Centraal-Azië.

In de Arabische landen leven dromedarissen, dat zijn kamelen met één bult.

De renkoekoek

Renkoekoeken zijn grote vogels met een bruin met wit **verenklee**d. Ze leven in de woestijnen in het westen van de Verenigde Staten en Mexico.

De renkoekoek heeft **spichtige** poten en een lange staart die hij omhoog houdt.

Hij heeft een puntige kam veren op zijn kop.

Renkoekoeken kunnen vliegen, maar ze lopen liever.

Ze kunnen zo snel lopen dat ze ratelslangen kunnen vangen.

Het gilamonster

Het gilamonster is een giftige hagedis met een roze met zwarte huid. Hij leeft in de woestijnen van Noord-Amerika. Het gilamonster heeft een lange tong en **giftanden**.

Hagedissen zijn **koudbloedig**. Ze houden van **zonnebaden** om het warm te krijgen en koelen af in de schaduw.

De schubben op de huid beschermen het gilamonster tegen aanvallers.

De woestijnschildpad

Deze schildpad ligt meestal onder het zachte zand van de woestijn. Zo wordt ze beschermd tegen de hete zon en de ijskoude nachten. Het weke lichaam van de schildpad wordt beschermd door een harde schelp, ook schil genoemd.

Als de schildpad zich bedreigd voelt, trekt ze haar hoofd, poten en staart terug onder haar schil.

De woestijnschildpad kan wel 80 jaar oud worden.

Ze eet gras en andere planten.

Woordenlijst

Afgelegen: ver van alles gelegen.

Altijdgroen: het hele jaar door groen.

Gifslang: slang die tijdens het bijten een stof vrijgeeft die haar prooi kan verlammen of doden.

Giftanden: holle tanden waardoor gif kan worden vrijgegeven.

Hol: leeg van binnen.

Hoorn: uitsteeksel op de kop van bepaalde dieren, zoals het dikhoornschaap.

Klauwen: scherpe nagels van bepaalde dieren, zoals de steenarend.

Koudbloedig: niet zelf lichaamswarmte kunnen produceren, maar de temperatuur van de omgeving aannemen.

Roofdier: dier dat andere dieren opeet.

Roofvogel: vogel die andere vogels en dieren opeet.

Spichtig: lang en dun.

Stekels: puntige uitsteeksels die op planten, zoals cactussen, groeien.

Verenkleed: de veren van een vogel.

Zeldzaam: waarvan er nog maar weinig exemplaren zijn.

Zonnebaden: in de zon liggen.